

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/89/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4221010334
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Formel Kováčová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4221010334.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Formel Kováčovej PhD. a sudcov JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD., v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/, odsek 3 písmeno d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j/ Trestného zákona, o sťažnosti prokurátorky Okresnej prokuratúry Komárno proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 07. 08. 2023 sp. zn. 1T/61/2021, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 27. 12. 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 194 odsek 1 písmeno a/ Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnuté uznesenie súdu I. stupňa v celom rozsahu.

Podľa § 280 odsek 2 Trestného poriadku sa trestná vec obžalovaného A. B. nar. XX. XX. XXXX C. D., trvale bytom D., D. D. XXXX/XX, vedená na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 1T 61/2021 p o s t u p u j e Okresnému úradu Komárno, odboru všeobecnej a vnútornej správy, keďže nejde o trestný čin, ale žalovaný skutok uvedený v obžalobe prokurátorky Okresnej prokuratúry Komárno sp. zn. 1Pv 24/21/4401 zo dňa 10. 08. 2021, doručenej na Okresný súd Komárno dňa 12. 08. 2021, právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/, odsek 3 písmeno d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že:

od presne nezisteného dňa v mesiaci E. XXXX F. G. XX. XXXXXXX XXXX v rodinnom dome v D. H. I. D. D. J. XXXX/XX v spoločnej domácnosti, v ktorej žil so svojou matkou, poškodenou K. B., nar. X. XXXXXXXXXX XXXX, svojimi súrodencami, poškodenými G. B., nar. XX. XXXXXX XXXX a H. B., nar. X. XXXXXXXXXX XXXX a jeho družkou, poškodenou G. D., nar. XX. XXXXXXXXXX XXXX sa im denne pod vplyvom alkoholu agresívnym spôsobom vyhrážal, že ich fyzicky napadne a zabije, kričal na nich, vravel im, že zdochnú predtým ako pôjde do väzby, vulgárne im nadával, počas dňa, ale aj v noci nahlas počúval hudbu, a to aj napriek žiadostiam poškodených, aby ju stíšil, pričom práve v nočných hodinách takto poškodeným bránil v spánku, opakovane im hrozil, že sa zabije a sebapoškodzoval sa, ničil zariadenie domácnosti, poškodeným H. B. a G. D. obvinený hrozil, že ich vyhodí z domu, čo vyvrcholilo tým, že dňa XX. XXXXXXXXXX XXXX obvinený povedal svojmu bratovi poškodenému H. B., že ho udrie a následne po tom, čo bola privolaná hliadka PZ, sa obvinený znova vyhrážal, že sa zabije a popísané správanie obvineného malo za následok to, že sa ho poškodení báli a jeho správanie prežívali ako hrubé a bezcitné, vnímali ho ako psychické utrpenie,

by mal prejednať Okresný úrad Komárno, odbor všeobecnej a vnútornej správy ako priestupok.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresného súdu Komárno (ďalej len „súd I. stupňa“) bola trestná vec obžalovaného A. B. (ďalej len „obžalovaný“) podľa § 280 ods. 2 Tr. por. stíhaného na skutkovom základe uvedenom v obžalobe Okresnej prokuratúry Komárno zo dňa 10. 08. 2021 sp. zn. 1Pv 24/21/4401 postúpená Okresnému úradu Komárno, odboru všeobecnej a vnútornej správy na prejednanie ako priestupku.

Súd I. stupňa poukázal na to, že po oboznámení sa s obžalobou a celým spisovým materiálom a po vykonanom dokazovaní na hlavných pojednávaniach zistil, že v predmetnej trestnej veci nejde o trestný čin, ale o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom a preto rozhodol o postúpení veci tak, ako je uvedené vo výroku.

Konštatoval, že pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy skutočnosť, že obžalovaný bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody dňa 18. 09. 2020 a odvtedy býval u svojej priateľky C. L. až do G. XXXX a počas tohto obdobia sa vracal domov iba na 1 až 2 dni. Uvedené potvrdili okrem obžalovaného aj jeho brat, matka a C. L.. Objektívne sa vrátil domov až začiatkom G. C. M. XXXX. Svedkyňa G. D. prišla k nim bývať koncom H. XXXX a nie ako tvrdila na hlavnom pojednávaní, že u nich stále bývala. Následne celý G. XXXX pracovala v zahraničí a spolu s ňou aj brat obžalovaného, pričom do spoločnej domácnosti sa vrátili až v N. XXXX. To znamená, že ani brat obžalovaného, ani svedkyňa G. D. (priateľka brata obžalovaného) nemohli byť vystavení údajnému protiprávnemu konaniu obžalovaného od G. XXXX G. N. XXXX a svedkyňa G. D. ani za obdobie od septembra do konca H. XXXX. Podľa obžaloby sa mal obžalovaný denne agresívnym spôsobom pod vplyvom alkoholu vyhrážať fyzickým napadnutím členom svojej rodiny, že ich zabije, že zdochnú predtým ako pôjde do väzby a vulgárne im nadávať. Poškodení však nepotvrdili, že by takéto konanie malo byť na dennom poriadku, že sa tak stalo, iba keď bol pod vplyvom alkoholu, čo však nebrali vážne a nikto nepotvrdil, že by mal z jeho konania obavu, že by im ublížil. Obžalovaný sa zvykol hlavne vyhrážať, že zabije seba, pričom mal sklony k sebapoškodzovaniu a psychické problémy súvisiace s požívaním alkoholu, pričom chodil na protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Viackrát boli vyslaní na ich adresu policajti kvôli hádkam a hlasnej hudbe a kvôli sebapoškodzovaniu obžalovaného.

Zo záznamov zo služby policajných hliadok však vyplýva, že tieto sú z obdobia od G. XXXX, keď sa obžalovaný vrátil domov od svojej priateľky, pričom sa malo jednať o preverenie oznámenia susedy svedkyne O. C., že obžalovaný hlasno počúva hudbu, avšak často sa stalo, že polícia zistila, že hudba pustená nebola, resp. ak aj áno, že ju púšťal brat obžalovaného a nie obžalovaný, pričom poškodení zhodne uviedli, že aj oni zvykli nahlas počúvať hudbu. Stalo sa aj, že počas prítomnosti policajných hliadok obžalovaný v tom čase doma nebol.

Z psychologického znaleckého posudku vyplýva, že matka obžalovaného mala problémy so spánkom, avšak nie je možné jednoznačne potvrdiť, že by príčinou malo byť správanie obžalovaného. U nikoho z poškodených nebola zistená psychotrauma a ani nevznikol syndróm týranej osoby. Navyše nikto z poškodených neoznámil na polícii obžalovaného pre hlasné počúvanie hudby, naopak často volal políciu sám obžalovaný, lebo sa chcel vyroznávať. Raz sa stalo, že políciu volala matka obžalovaného, že obžalovaný rozbíja zariadenie domu, ale zistilo sa, že sa iba zabuchli dvere. Pokiaľ ide o poškodenú G. B., nepodarilo sa v konaní zistiť, že by sa mal obžalovaný dopustiť akéhokoľvek protiprávneho konania voči nej.

Jediným preukázaným incidentom v konaní bol spor, ktorý sa odohral medzi obžalovaným, jeho bratom a svedkyňou G. D. dňa XX. XX. XXXX a tento nebol doriešený, avšak nie je ho možné považovať za trestný čin. S ohľadom na tieto skutočnosti, súd I. stupňa postúpil uvedenú trestnú vec na prejednanie ako priestupku Okresnému úradu Komárno, odbor všeobecnej a vnútornej správy.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote sťažnosť prokurátorka Okresnej prokuratúry Komárno (ďalej len „prokurátor“).

V písomnom odôvodnení sťažnosti prokurátor uviedol, že sa s napadnutým uznesením súdu I. stupňa nestotožňuje. Poukázal na to, že uznesenie odporuje ustanoveniu § 176 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Tr. por., keďže vo výroku nie je uvedený skutok a jeho právna kvalifikácia, čo je zároveň v rozpore s ustanovením § 280 ods. 2 Tr. por. a to s poukazom na to, že toto ustanovenie predpokladá postúpenie veci inému orgánu v zmysle žalovaného skutku.

V odôvodnení napadnutého uznesenia chýba analýza všetkých vykonaných dôkazov, vrátane výpovedí poškodených s uvedením rozdielností medzi týmito výpoveďami urobenými v prípravnom konaní a neskôr na hlavnom pojednávaní, ako aj konzistentné a zrozumiteľné úvahy v tom smere, z akého dôvodu súd I. stupňa považoval neskoršie výpovede poškodených urobené s väčším časovým odstupom od skutku za vierohodnejšie, než tie pôvodné. Tieto nedostatky uznesenia ho robia nezrozumiteľným aj pre orgán, ktorý má následne o skutku konať ako o priestupku (proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/, písm. e/ zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).

Dôvodné podozrenie zo spáchania činu obžalovaným vyplýva predovšetkým z výpovede poškodených H. B. a G. D. z prípravného konania, ktoré sa v podstatných rysoch zhodujú, pričom doposiaľ nebol zistený žiaden dôvod, pre ktorý by mali o priebehu celej udalosti a osobe páchatela uvádzať nepravdivé

skutočnosti, preto je potrebné považovať ich výpovede za vierohodné. Za taký dôvod podľa názoru prokurátora nie je možné považovať ani odsúdenie G. D. za „drogovú trestnú činnosť“.

Z výpovede poškodenej K. B. vyplýva, že obžalovaný mal v ich domácnosti pod vplyvom alkoholu vyvolávať konflikty, správať sa agresívne a rezať sa do rôznych častí tela. To, že poškodená K. B. tvrdí, že nepočula žiadne vyhrážky zo strany obžalovaného, ešte neznamená, že to tak aj skutočne bolo a že sa len nesnaží o to, aby jej syn nebol trestne stíhaný, prípadne v ďalšom konaní aj odsúdený. Zmenu výpovedí poškodených na hlavnom pojednávaní je potrebné podľa prokurátora pripísať ich snahe pomôcť obžalovanému vyhnúť sa hroziacemu trestu v prípade uznania jeho násillia, ktoré si vo väčšine prípadov vzhľadom na citový vzťah k agresorovi s odstupom času vybavujú len pozitívne zážitky a spomienky a negatívne udalosti zatlačujú do úzadia. Zároveň je potrebné poukázať aj na to, že obžalovaný sa po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody vrátil do spoločnej domácnosti k svojej matke a bratovi, čo malo pravdepodobne podstatný vplyv na zmenu ich postoja k nemu. Poukázal aj na vyjadrenie poškodeného H. B. na hlavnom pojednávaní dňa 11. 11. 2021, kedy uviedol, že pri výsluchu na polícii neklamal a že tak, ako to opísal na polícii, sa mal obžalovaný správať aspoň posledné dva týždne predtým ako bol zadržaný. Rovnako na pravdivosť svojej výpovede z prípravného konania poukázala poškodená G. D. na hlavnom pojednávaní dňa 24. 04. 2023. Z výpovedí poškodených G. D., H. B., K. B. a svedkyne C. L. vyplýva, že obžalovaný síce po prepustení z výkonu trestu v septembri 2020 mal oficiálne bývať u svojej priateľky C. L., ale vždy keď sa opil, sa mali pohádať a obžalovaný mal odísť do domu k svojej rodine na 2 až 3 dni. Toto sa malo diať najmenej raz týždenne. Definitívne sa mal obžalovaný nasťahovať ku svojej matke a bratovi v G. XXXX.

V neposlednom rade prokurátor poukázal na to, že minimálne konanie obžalovaného z 18. 01. 2021, keď mal smrťou hroziť svojmu bratovi H. B. a jeho družke G. D., je spôsobilé samo o sebe naplniť znaky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. Z uvedeného dôvodu mal byť obžalovaný uznaný za vinného minimálne zo spáchania tohto trestného činu. V napadnutom uznesení súdu I. stupňa obsiahnuté strohé konštatovanie, že konanie obžalovaného z XX. XX. XXXX nie je možné považovať za trestný čin (posledná veta na strane 10 písomného vyhotovenia rozhodnutia) je nepreskúmateľné pre nedostatok argumentácie v rozsahu predpokladanom v ustanovení § 10 ods. 2 Tr. zák.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozhodol v zmysle § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Obžalovaný sa prostredníctvom svojho obhajcu písomne vyjadril k sťažnosti prokurátora, kde konštatoval, že súd I. stupňa vyhodnotil vykonané dôkazy v súlade so zákonom, správne poukázal aj na záznamy službukonajúcej hliadky, ktoré boli iba z mesiaca G. XXXX F. N. XXXX, pričom v niektorých prípadoch išlo o popoludňajšie hodiny a nebolo zistené porušovanie nočného kľudu a stalo sa tiež, že v niektoré dni sa obžalovaný doma ani nenachádzal. Zdôraznil, že G. D. bola zamestnaná v M. už v H. XXXX a na začiatku G. XXXX odišla pracovať do M., odkiaľ sa vrátila až v N. XXXX. Jeho brat šiel za ňou ešte pred C. XXXX. V čase spáchania skutku kladeného mu za vinu sa mali tieto osoby zdržiavať doma len posledné dva týždne. Zdôraznil, že mal konflikt s bratom a jeho priateľkou G. D., pretože nesúhlasil, aby k nim v noci chodili ľudia kupovať marihuanu, ktorú G. D. predávala. Povedal jej, že to oznámi polícii a preto na neho tvrdili, že sa im vyhrážal zabitím. Počas výkonu trestu odňatia slobody v inej veci mu G. D. zaslala list, v ktorom sa mu za udanie ospravedlnila, pričom za drogovú trestnú činnosť ju aj súdne stíhali. Má za to, že súd I. stupňa vychádzal z objektívnych dôkazov, keď zistil, že sa nemohol dopustiť žalovaného trestného činu, čo nepotvrdili ani jeho matka ani jeho brat. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby krajský súd sťažnosť prokurátora zamietol. Záverom zdôraznil, že svedkyňa G. D. na hlavnom pojednávaní zmenila svoju výpoveď a jej výpoveď nekorešponduje s výpoveďou jeho matky a brata. Jeho sestra G. nepotvrdila, že by sa v uvedenom čase niekomu vyhrážal zabitím.

Na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou - prokurátorom Krajský súd v Nitre ako súd nadriadený preskúmal podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť je čiastočne dôvodná pre formálnu chybu vo výroku. Z tohto dôvodu krajský súd zrušil napadnuté uznesenie súdu I. stupňa postupom podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. a následne sám rozhodol podľa § 280 ods. 2 Tr. por., zhodne ako súd I. stupňa, tak, že trestnú vec obžalovaného postúpil Okresnému úradu Komárno, odboru všeobecnej a vnútornej správy na prejednanie ako priestupku s tým, že do výroku uviedol aj právnu kvalifikáciu skutku vrátane popisu skutku uvedeného v obžalobe. Krajský súd takto rozhodol na základe nasledovných skutočností.

Po preskúmaní veci bolo zistené, že na Okresný súd Komárno bola dňa 12. 08. 2021 doručená na prejednanie a rozhodnutie obžaloba proti obžalovanému pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. na skutkovom základe v nej uvedenom.

Samosudkyňa súdu I. stupňa po oboznámení sa s dostupným spisovým materiálom a po vykonaní dokazovania na hlavných pojednávaniach vydala napadnuté uznesenie, ktorým postúpila trestnú vec obžalovaného Obvodnému úradu v Komárne, odboru všeobecnej a vnútornej správy, priestupkovému oddeleniu, ktorý by mal žalovaný skutok prejednať ako priestupok.

Trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. spácha ten, kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie

a/ bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálením rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť,

b/ bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania, a taký čin spácha závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 písm. j/ Tr. zák. závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu na viacerých osobách.

Podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Krajský súd zistil, že súd I. stupňa sa dostatočne zaoberal všetkými skutkovými okolnosťami prípadu, tieto aj správne právne vyhodnotil, keď uviedol, že na základe vykonaného dokazovania v prípravnom konaní ako i v konaní pred súdom mal dostatočným spôsobom preukázané, že skutok uvedený v obžalobe sa čiastočne (konkrétne incident zo dňa XX. XX. XXXX) stal a tento spáchal obžalovaný. V tomto smere treba poukázať najmä na výpoveď obžalovaného a poškodeného H. B..

Súčasne je potrebné uviesť, že súd I. stupňa svoje rozhodnutie aj riadne v zmysle ustanovenia § 176 ods. 2 Tr. por. právne odôvodnil a poukázal na skutočnosti, ktoré považoval za dokázané, a o ktoré skutkové zistenia svoje rozhodnutie oprel a rozviedol i úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov vykonaných v prípravnom konaní ako i na hlavných pojednávaniach, napadnuté uznesenie obsahuje aj právne úvahy, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posúdil dokázané skutočnosti, s ktorými sa krajský súd plne stotožňuje. Nie je pritom povinnosťou súdu rozpisovať obsah jednotlivých svedeckých výpovedí. Je však pravdou, ako správne namietol prokurátor v písomných dôvodoch sťažnosti, že súd I. stupňa opomenul odôvodniť konkrétne dôvody, pre ktoré je možné časť žalovaného skutku (incident zo dňa 18. 01. 2021) posúdiť ako priestupok s ohľadom na ustanovenie § 10 ods. 2 Tr. zák.

Pokiaľ ide o právne úvahy súdu I. stupňa, že nebolo preukázané, že obžalovaný svojím konaním naplnil znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák., s týmito sa krajský súd v celom rozsahu stotožňuje.

Obžalovanému sa v obžalobe kládlo za vinu, že sa mal dopustiť žalovaného skutku „od presne nezisteného dňa v mesiaci E. XXXX F. G. XX. XX. XXXX“. Tu je potrebné poukázať na to, že tak prokurátorovi pri podaní obžaloby ako aj súdu I. stupňa bolo zo spisu zrejmé, že obžalovaný sa do 18. 09. 2020 nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 3T/54/2020. Následne nebolo výsluchmi poškodených jednoznačne preukázané, že by celé obdobie žalovaného skutku obžalovaný žil v spoločnej domácnosti s poškodenými.

Poškodená K. B. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní konanom dňa 11. 11. 2021 uviedla, že potom ako obžalovaného prepustili v septembri 2020 z výkonu trestu, býval obžalovaný so svojou priateľkou a domov sa vrátil až začiatkom decembra. Medzitým prišiel možno na deň dva a následne išiel späť k priateľke. Poškodená G. D. u nich bývala v žalovanom období iba posledný novembrový týždeň a v G. len do XX. XX. XXXX, kedy odišla do M. a vrátila sa až XX. XX. XXXX. V prípravnom konaní sa uvedená poškodená k týmto skutočnostiam vyjadrovala rovnako, pričom tiež uviedla, že poškodený H. B. opustil spoločnú domácnosť dňa XX. XX. XXXX a vrátil sa až XX. XX. XXXX.

Poškodený H. B. uviedol, že s obžalovaným v podstate v roku XXXX nebol, lebo po prepustení z výkonu trestu sa obžalovaný zdržiaval u svojej priateľky a on v G. odišiel a domov sa vrátil až v N.. Obžalovaný sa definitívne vrátil bývať do spoločnej domácnosti až v decembri XXXX. Pokiaľ ide o poškodenú G. D., s touto bol rozídený a opätovne nadviazali vzťah až v H. XXXX, kedy však pracovala v M. a domov (k svojej matke) sa vrátila na dva týždne a vtedy v ich spoločnej domácnosti bola iba párkrát a následne až po XX. XX. XXXX, kedy obaja prišli z M..

Svedkyňa C. L. taktiež potvrdila, že obžalovaný od prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody v E. XXXX do začiatku G. XXXX býval u nej a iba keď sa pohádali, na dva tri dni odišiel a znovu sa k nej vrátil. Pokiaľ ide o poškodenú G. B., táto tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní využila svoje právo voči obžalovanému ako svojmu bratovi a odmietla vypovedať.

Poškodená G. D. (bývalá partnerka brata obžalovaného) v prípravnom konaní uvádzala, že chodila robiť do M. opatrovatelku na dvojtýždňové turnusy. Potvrdila, že od XX. XX. XXXX G. XX. XX. XXXX bola v M.. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 29. 09. 2022 uvádzala, že obžalovaný od E. XXXX býval so svojou partnerkou, ale keď sa pohádali, zdržiaval sa aj doma.

Na základe vyššie uvedených výpovedí poškodených ako i svedkyne C. L. bolo v konaní jednoznačne preukázané, že obžalovaný sa nemohol, ako bolo v skutku uvedené „od presne nezisteného dňa v mesiaci september XXXX F. G. XX. XX. XXXX“, a to „denne“ dopúšťať protiprávneho konania kladeného mu za vinu vo vzťahu k poškodeným, keďže rozhodnú časť tohto obdobia s poškodenými v spoločnej domácnosti ani nežil. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že v spoločnej domácnosti sa od XX. XX. XXXX G. G. XXXX zdržiaval iba náhodne po hádke so svojou partnerkou C. L.. Trvalejšie sa zdržiaval na adrese spoločnej domácnosti v D., H. I. D. D. J. XXXX/XX až od G. XXXX G. XX. XX. XXXX a z toho poškodení H. B. a G. D. sa vrátili zo zahraničia až XX. XX. XXXX.

Okrem toho nebolo preukázané, že by sa voči poškodenej G. B. (svojej sestre) dopúšťal akéhokoľvek protiprávneho konania, ktorá skutočnosť nevyplýva zo žiadneho vykonaného dôkazu, pričom sama poškodená v konaní vôbec nevypovedala a vo vzťahu k tejto osobe nevypovedali ani ostatní poškodení.

Pokiaľ ide o konanie kladené obžalovanému za vinu, že by sa mal „denne“ pod vplyvom alkoholu agresívnym spôsobom vyhrážať poškodeným, že ich fyzicky napadne a zabije, kričať na nich, že zdochnú predtým ako pôjde do väzby, vulgárne im nadávať a počas dňa a v noci nahlas počúvať hudbu a tým im brániť v spánku, ničiť zariadenie v domácnosti a poškodeným H. B. a G. D. hroziť, že ich vyhodí z domu, nebolo preukázané žiadnym vykonaným dôkazom. Ani jeden z poškodených nepotvrdil, že by ich obžalovaný s výnimkou dňa XX. XX. XXXX fyzicky napadol alebo že by sa im vyhrážal zabitím, že by im bránil v spánku počúvaním hlasnej hudby alebo vyhadzoval ich z domu a že by ničil zariadenie v domácnosti.

Vo vzťahu k vyššie uvedenému poškodený H. B. na hlavnom pojednávaní uviedol, že nepočul, že by sa mu obžalovaný vyhrážal smrťou, že s obžalovaným sa zvykli hádať, neútočil na neho, nikdy sa to nestalo, niekedy ho požiadal, aby stíšil hudbu, nerozbijal zariadenie domu, iba zvykol búchať dverami. Potvrdil, že susedia volali kvôli hlasnej hudbe políciu, ale nie vždy kvôli obžalovanému, niekedy aj kvôli nemu, obžalovaný mu nebránil v spánku. Potvrdil, že obžalovaný zvykol vulgárne nadávať, nikdy sa ho však nedotkol a ani nikoho z rodiny. Matku iba urážal. Zvykol sa však sebapoškodzovať.

Poškodená K. B. uviedla, že obžalovaný má problém, keď si vypije, vtedy si zvykne ubližovať a sebapoškodzovať sa, príp. búchať do steny. Zvykol počúvať nahlas hudbu, kvôli čomu susedia volali políciu, ale aj jej vnuci nahlas počúvali ako aj jej syn H. B.. Nestalo sa jej, že by kvôli hlasnej hudbe nemohla spať. Obžalovaný sa k nej správal normálne, nehádal sa s ňou. Nemá vedomosť o tom, že by sa niekomu v domácnosti vyhrážal a poprela tvrdenia poškodenej G. D., že by sa im vyhrážal likvidáciou. Uviedla, že poškodená G. D. sa chcela jej syna zbaviť. Ona sama volala políciu dvakrát kvôli nej a následne sa jej podarilo vyhodiť z domácnosti poškodenú G. D., ktorá užívala drogy a aj ich predávala. Ani v prípravnom konaní poškodená nepotvrdila, že by sa im obžalovaný vyhrážal.

Svedkyňa C. L. (bývalá priateľka obžalovaného) sa ku konaniu kladenému obžalovanému za vinu vyjadriť nevedela. Mala však vedomosť o tom, že poškodená G. D. robila obžalovanému zle a chcela docieľiť to, aby sa vrátil do väzenia.

Svedkyňa O. C. (suseda) uviedla, že bývajú v radovej zástavbe a s obžalovaným majú spoločnú 10 metrovú stenu, ktorá sa triasla od počúvania hlasnej hudby, kvôli čomu opakovane volala policajnú hliadku a obžalovaného prosila o stíšenie hudby. Tiež potvrdila, že aj v čase, keď bol obžalovaný vo výkone trestu, bolo počuť hlasnú hudbu, ale nie až tak hlasno. Kto konkrétne púšťal nahlas hudbu uviesť nevedela.

Poškodená G. D. (bývalá priateľka brata obžalovaného) uviedla na hlavnom pojednávaní, že s obžalovaným nemala zlé vzťahy, vždy sa vyhrážal tým, že ublíži sám sebe, avšak nikomu inému, ani nikomu inému neublíži. Na rozdiel od prípravného konania potvrdila, že chodila domov v dvojtýždňových intervaloch ako i to, že sa neobávali, že by niekomu obžalovaný ublížil. Pokiaľ uvádzala, že nemohli v noci spať, bolo to z toho, že boli nervózni, či si neublíži, lebo sa zvykol rezať. Pokiaľ ide o zariadenie domácnosti, zvykol búchať dverami alebo po stole. Maximálne rozbil jeden tanier, ale v byte nič konkrétne nerozbil. Jej neublížil a vážnejší konflikt s ňou nemal. Oni nikdy nenahlasovali obžalovaného na políciu, že by hlasnejšie počúval hudbu. Aj v prípravnom konaní uvádzala, že sa obávali, že si v noci ublíži, nepovedal, že by ich zabil, iba že im „jednu jebne“ a boli unavení z toho, že sa reže po celom tele.

Na základe vyššie uvedených výpovedí poškodených a svedkyne C. L. uskutočnených tak v prípravnom konaní ako i na hlavných pojednávaniach nie je možné jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností dospieť k záveru, že by obžalovaný spôsobil poškodeným akýmkoľvek spôsobom psychické alebo fyzické utrpenie, a to ponižovaním, vyhrážaním sa, vyvolávaním strachu a stresu, citovým vydieraním a bezdôvodným odopieraním spánku. Žiadna z týchto skutočností nebola preukázaná.

Na základe takto vykonaného dokazovania nie je možné ustáliť, že by sa obžalovaný na poškodených dopustil zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. zák., ako sa mu kladie v obžalobe za vinu. Krajský súd poukazuje aj na závery znaleckého dokazovania znalkyne Mgr. Kataríny Bielikovej z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých o tom, že u poškodenej G. D. nenašla žiadne znaky svedčiace o prežitom psychickom týraní, ani znaky syndrómu týranej osoby a ohrozenie jej duševného zdravia. Naopak, konštatovala, že ide o osobu s disharmonickou osobnostnou bázou a neurotickými mechanizmami, sociálne nezrelú, afektívne nestabilnú zameranú na materiálnu oblasť snažiacu sa navonok zapôsobiť dobrým dojmom, avšak takéto správanie nemá zvnútornené, ale ide len o masku. Chce sa presadiť za každú cenu, jej správanie je pudové, žije s pocitom, že je na ňu vyvíjaný neprimeraný nátlak, voči čomu sa bráni verbálnou agresivitou a opozičným vzdorovitým a provokačným správaním. Očakáva, že ostatní budú zdieľať jej názory. Jej intelektová úroveň sa nachádza v pásme mentálnej subnormy. Dokáže opísať prežité udalosti a nemá tendencie bagatelizovať správanie obžalovaného.

Rovnako uvedená znalkyňa vo vzťahu k poškodenej K. B. konštatovala, že ide o osobu s disharmonickou osobnosťou bázou, s bohatou neurotickou symptomatológiou a napriek konfliktnému prostrediu nezistila známky syndrómu týranej osoby. Uvedená je emočne a sociálne nezrelá, afektívne labilná, neistá, ľahko zraniteľná a úzkostná. Je impulzívna a nerozhodná. Už pri náznaku konfliktu v nej narastá tenzia. Je pre ňu typický ľahkovážny životný štýl, často sa stretáva s nepochopením, čo vníma ako urážlivé odmietnutie. Jej intelektová úroveň sa nachádza na dolnej hranici dolného pásma priemeru. Je schopná si zapamätať a reprodukovat' prežité udalosti. Nemá tendencie úmyselne skresľovať realitu, ani zľahčovať trestnú činnosť svojho syna, iba ospravedlňovať jeho konanie v tom smere, že bol vyprovokovaný svojím bratom a jeho priateľkou.

Znalkyňa O. D. P. ani vo vzťahu k poškodenej G. B. nezistila známky svedčiace o prežitom psychickom týraní, ani prejavy syndrómu týranej osoby alebo ohrozenia jej duševného zdravia v dôsledku konania obžalovaného. Jedná sa o jednoduchú introvertnú osobu s nízkym sebavedomím, skôr pasívnu a pri pocite ohrozenia má tendencie správať sa provokačne a verbálne agresívne. V sociálnej oblasti očakáva, že okolie sa bude prispôsobovať jej požiadavkám, sústreďuje sa na seba, inak je jej záujem o okolie minimálny. Jej intelektová úroveň sa nachádza v strednom pásme priemeru. Má zachované percepčné kognitívne a verbálne schopnosti.

Uvedená znalkyňa vo vzťahu k poškodenému H. B. taktiež nekonštatovala zistenie známkov svedčiacich o prežitom psychickom týraní, ani prejavoch syndrómu týranej osoby alebo ohrozenia jeho duševného zdravia. Taktiež ide o osobu s disharmonickou osobnostnou bázou v zmysle neuroticizmu, emočne a sociálne nezrelú, výrazne dráždivú so sklonsmi k provokačnému správaniu, ktoré je pudové, podlieha aktuálnemu emočnému rozpoloženiu a je zamerané na uspokojovanie vlastných potrieb, pričom ostatní

sú mu ľahostajní. V sociálnej oblasti má adaptačné problémy, prežíva pocity zlosti na okolitý svet pre zlé zaobchádzanie, čo môže byť len domnelé a nie skutočné. Správa sa nadradene voči iným a jeho intelektová úroveň sa nachádza v pásme mentálnej subnormy. Má zachované perцепčné a kognitívne schopnosti i verbálne zručnosti. Má však tendencie o prežitých udalostiach vypovedať pod vplyvom aktuálnych emócií, čo sa môže prejavovať nadmerným zdôrazňovaním niektorých momentov prežitej udalosti. Jeho výpovede sú chudobné o detaily, v dôsledku čoho konštatovala oslabené pozitívne znaky špecifickej vierohodnosti a s odstupom času sám pripustil, že konanie obžalovaného považoval za nebezpečnejšie v čase spáchania skutku, ako v skutočnosti bolo a že brat doma nikomu okrem seba samého nikdy neublížil a to ani pod vplyvom alkoholu.

Zo znaleckého posudku MUDr. Darie Strhanovej z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, vyplynulo, že obžalovaný trpí závislosťou od alkoholu, je histrionskej, simplexnej osobnosti, čo však nemá vplyv na jeho rozpoznávací alebo ovládacie schopnosti.

Tak ako podrobne uviedol súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia, na adresu spoločného bydliska obžalovaného a poškodených bola opakovane volaná hliadka policajného zboru a to v období od 06. 11. 2020 do 17. 01. 2021. Z listinných dôkazov však vyplynulo, že zo všetkých prípadov kedy bola volaná hliadka, táto bola vo vzťahu k obžalovanému dôvodná iba v dňoch:

-XX. XX. XXXX, kedy sused (teda nie poškodení) oznámil, že obžalovaný nahlas počúva hudbu, avšak hliadka nezistila protiprávne konanie, skôr po ich príchode obžalovaný uvádzal, že sa ide podrezať, z ktorého dôvodu mu odobrali nôž,

-XX. XX. XXXX bolo zistené, že obžalovaný nahlas počúval hudbu o XX.XX hod., čo bolo vyriešené napomenutím a pokiaľ boli neskôr v danú noc vyslaní na túto adresu pre rušenie nočného klúdu, protiprávne konanie nezistili,

-XX. XX. XXXX Q. XX.XX hod. bola vyslaná hliadka na adresu bydliska obžalovaného z dôvodu, že susedka oznámila, že obžalovaný nahlas púšťa hudbu, čo však hliadkou nebolo pozorované, avšak hodinu predtým taktiež preverovali hlasné počúvanie hudby obžalovaným, čo potvrdené bolo,

-XX. XX. XXXX bolo taktiež preverované oznámenie, že obžalovaný počúva hudbu v čase o XX.XX hod., ktorú po ich intervencii stlmil.

Ani na základe všetkých vyššie uvedených dôkazov teda nie je možné konštatovať, že by boli policajné hliadky volané z dôvodu, že by obžalovaný fyzicky alebo verbálne útočil na poškodených, že by sa im vyhrážal, vulgárne nadával alebo ničil zariadenie v domácnosti. Pokiaľ boli v iných prípadoch zasahovať na adrese bydliska obžalovaného, išlo skôr o dohovor obžalovanému, aby si neublížil alebo o okolnosti, ktoré neboli potvrdené.

Z týchto dôvodov ani krajský súd, rovnako ako súd I. stupňa, nezistil, že by sa obžalovaný, napriek odvolacím argumentom prokurátora, dopustil konania kladeného mu za vinu v obžalobe, s výnimkou možno niekoľkých prípadov hlasného počúvania hudby, ktoré však nepociťovali poškodení ako psychickú ujmu a ani nevádzali, že by im bolo v dôsledku toho bránené v spánku. Preto ani tieto incidenty nie je možné považovať za trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby na poškodených. Je pravdou, že obžalovaný má sám psychické problémy a nadmerne požíva alkohol, avšak v dôsledku toho má skôr sklony k sebapoškodzovaniu a nie týranie svojich blízkych. Pokiaľ aj poškodená G. D. vypovedala v určitých okolnostiach proti obžalovanému, urobila tak v rozpore so všetkými ostatnými vykonanými dôkazmi, z ktorého dôvodu považoval krajský súd jej výpovede za nedôveryhodné a to aj s poukazom na vyššie uvedené závery jej psychologického vyšetrenia O. D. P..

Na druhej strane je potrebné uviesť, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi obžalovaným a poškodenými H. B. a G. D. dochádzalo k slovným hádkam kvôli jej požívaniu omamných a psychotropných látok a neskorým návštevám cudzích osôb, ktorým mala tieto látky predávať, čo bolo dôvodom aj vzniku slovného konfliktu medzi nimi dňa XX. XX. XXXX. V tento deň obžalovaný v rámci slovnej hádky s poškodenými G. D. a H. B. slovné hrozil poškodenému H. B., že mu „jebne dvakrát“, na čo poškodená G. D. zamkla dvere na izbe, kde sa obaja poškodení nachádzali a obžalovaný búchal na ich dvere, aby vyšiel von, že mu „rozbije ústa“, z ktorého dôvodu bola privolaná polícia.

Keďže z celého žalovaného skutku bolo preukázané konanie obžalovaného iba zo dňa XX. XX. XXXX voči poškodenému H. B., ktorý skutok nenaplnil znaky žalovaného trestného činu, správne a zákonne súd I. stupňa rozhodol, že žalovaný skutok nie je trestným činom s ohľadom na § 10 ods. 2 Tr. zák. ,

a že je možné, aby ho iný orgán (v tejto časti) posúdil ako priestupok, z ktorého dôvodu podľa § 280 ods. 2 Tr. por. postúpil prejednanie skutku Okresnému úradu Topoľčany ako priestupku. Dopustil sa však pochybenia, keď vo výroku napadnutého rozhodnutia neuviedol celý žalovaný skutok vrátane jeho právnej kvalifikácie, čo napravil krajský súd tým, že zrušil napadnuté uznesenie a sám rozhodol.

Správne mal tiež súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia aj vyargumentovať, prečo nemožno považovať konanie obžalovaného zo dňa 18. 01. 2021 za trestný čin napíňajúci znaky prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Tr. zák. Keďže tak neurobil súd I. stupňa, krajský súd konštatuje, že uvedené konanie obžalovaného bolo možné postúpiť na prejednanie ako priestupku z dôvodu jeho nepatrnej závažnosti (§ 10 ods. 2 Tr. zák.), a to vzhľadom na spôsob spáchania skutku počas hádky s bratom, mieru a intenzitu použitého verbálneho násillia, keď iba slovne hrozil, že mu rozbije ústa, čo neuskutočnil a s ohľadom tiež na následok, pre ktoré všetky skutočnosti, zohľadniac aj ich predchádzajúce hádky a konflikty kvôli priateľke poškodeného H. B., je možné považovať konanie obžalovaného iba za priestupok. V konečnom dôsledku krajský súd prihliadol i na pohnútku obžalovaného, ktorou nebol priamy úmysel ublížiť poškodenému na zdraví, ale išlo skôr o neadekvátnu slovnú reakciu vyvolanú v zlosti. Rovnako prihliadol i na to, že ani v minulosti sa obžalovaný nikdy nedotkol poškodeného v tom zmysle, že by mu fyzicky ublížil na zdraví, a to napriek tomu, že medzi nimi dochádzalo k slovným hádkam.

K sťažnostným námietkam prokurátora krajský súd udáva, že v predmetný deň nemal obžalovaný hroziť poškodenému H. B. smrťou, ale rozbitím úst, z ktorého dôvodu bolo namieste prihliadnuť na tzv. materiálny korektív vyjadrený v § 10 ods. 2 Tr. zák. a vec postúpiť na priestupok pre jeho nepatrnú závažnosť.

V súlade so zákonom a dokazovaním vykonaným na hlavných pojednávaniach pri dodržaní procesného postupu uvedeného v jednotlivých ustanoveniach Trestného poriadku správne teda súd I. stupňa postúpil trestnú vec obžalovaného správne orgánu príslušnému na prejednanie predmetného skutku ako priestupku v zmysle zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom k týmto vyššie uvedeným skutočnostiam, napriek sťažnostným námietkam prokurátora, bola rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia.

Toto uznesenie bolo rozhodnuté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.